

ledes, at der ikke i kommunale Øjemed kan lignedes nogen ny Byrde paa de faste Ejendomme i Købstæderne. Hvad skulde der være i Vejen for at gennemføre noget lignende for Amternes Vedkommende? Jeg anser Realisationen af den Tanke, som den højtærede første Taler udtalte, for at være et næsten nødvendigt Komplement til den Lettelse, som man gennem dette Lovforslag tilsigter at give Hartkornet i Amtene.

Til Sognekommunerne bliver der efter Lovforslaget at overføre 2,191,000 Kr., og et saa meget mindre Beløb vil der altsaa i Sognekommunerne blive udskrevet paa Hartkornet og paa Formue og Lejlighed. Men med Hensyn til alle ny Paalæg — og Sognene ere jo berettigede til til Gennemsnittet af de sidste 3 Aar at lægge Halvdelen — staar man i det samme Tilfælde, at man mange Steder vil læsse disse ny Udgifter over paa Hartkornet. Og desuden har den sidste ærede Taler tillige gjort opmærksom paa den Omstændighed, at Loven tillader i de næste tre Aar Sogneraadene med Amtets Approbation at forandre det Forhold, hvorefter Ligningen paa Hartkornet og paa Formue og Lejlighed for Tiden er ordnet. Ogsaa her staar det da for mig saaledes, at det ligeledes i Sognekommunerne maatte have en stor og næsten nødvendig Interesse at faa Hartkornsudgifterne fikserede for Fremtiden. Og hvad der er endnu vigtigere, er, at man da tillige maa komme til en nogenlunde rationel Ordning af Formue- og Lejlighedsskatten. Det nytter jo ikke noget, at man fra anden Side vil paastaa, at Formue- og Lejlighedsskatten i Landkommunerne er fortræffelig, og at den rammer saadan efter et Skøn, hvor den skal ramme; thi dette er efter min Mening ikke rigtigt. Denne Skat hviler for Øjeblikket paa et fuldstændig løst Grundlag, og skønt jeg ikke vil bestride, at den af Sogneraadene anvendes med al mulig Skønsomhed, saa er det dog næsten udelukket for den, der føler sig forurettet ved en saadan Ligning, at komme til sin Ret gennem en Klage. Thi da hele Ligningen ikke beror paa noget solidt Fundament, har Klageren heller ikke noget solidt Fundament at støtte sin Klage til Amsraadet paa, og Amsraadet er derfor i de fleste Tilfælde atter henvist til et Skøn og et Skøn, som bliver lige saa upaalideligt og usikkert som det. Sogneraadet har fulgt. Nu ved jeg vel, at der i mange Sognekommuner eksisterer Vedtægter, som vistnok nærmest ere komne til dem fra de paagældende Amter, men en saadan Ved-

tægt er ikke bindende for et Sogneraad længere, end det selv vil følge den. En Klage over Paaligningen af Formue- og Lejlighedsskatten i en Sognekommune vil altsaa i Reglen ikke kunne støtte sig paa, at man ikke har fulgt Vedtægten, thi i det Øjeblik, at Vedtægten ikke længere passer et Sogneraad, kan det fravige den.

Efter det, jeg saaledes har udtalt, kan man være berettiget til at spørge mig: Ja, naar du er enig i Maalet, men kritiserer Midlerne eller i alt Fald ikke føler dig fuldt tilfredsstillet ved Midlerne, hvad Vej skal man saa gaa, skal man da ikke gaa en anden Vej end den her foreslaaede, og skal man overhovedet — hvad der jo er en nødvendig Forudsætning for denne Lov — gaa til en Formue- og Indkomstskat her i Landet? Dertil vil jeg sige, at jeg finder en Formue- og Indkomstskat retfærdig. Jeg finder det retfærdigt og rimeligt, at den løse Formue kommer ind under Beskatningen til Staten, og jeg har derfor i og for sig — uden at jeg paa nogen Maade skal komme ind paa Enkeltheder i det andet Lovforslag — ikke det mindste imod den Tanke, som ligger til Grund for Lovforslaget. Naar jeg altsaa er enig deri og mener, at en vel indrettet Formue- og Indkomstskat, saa vidt som man overhovedet i menneskelige Forhold kan komme, vil ramme retfærdigt og nærmest ramme Skatteevnen, hvor den findes, bør det Hensyn, jeg nys har fremdraget, at Gennemførelsen af hele denne Foranstaltning vil medføre en Forskydning af en Del af den nuværende Skattebyrde fra Landet over paa Købstæderne, til Dels paa Staten, efter min Mening ikke komme i Betragtning; thi er en Formue- og Indkomstskat retfærdig i og for sig, finder jeg det ogsaa retfærdigt, at den rammer der, hvor Skatteevnen virkelig er, hvad enten den saa findes paa Landet eller i Byerne. Jeg er altsaa enig i det andet Lovforslag, som jeg ikke nærmere skal omtale, og jeg er ogsaa enig i, at det skal benyttes til at lette de kommunale Byrder, men dermed er jeg ogsaa færdig med min Enighed i den Vej, man gaar i det foreliggende Lovforslag. Jeg finder med det højtærede Medlem, som nys talte, at det ikke er uden store Betænkeligheder, at Staten opgiver sine udmærkede faste Indtægter, og jeg ser ikke, hvorfor det skulde være absolut nødvendigt for at naa til det, man vil som Maalet, nemlig en Lettelse for Kommunerne. Jeg har ikke det mindste imod, at man tager omtrent de samme Beløb som dem, der her er Tale om, men jeg vil ikke